

αθάνατος

αθάνατος, -η, -ο, επίθ. [<αρχ. ἀθάνατος], αθάνατος. **1.** που βρίσκεται πολύ καλά στην υγεία του, που είναι υγιέστατος: «πέρασε πολλές κακουχίες κι όμως είναι αθάνατος στην υγεία του». **2.** που θα μείνει για πάντα μέσα στη θύμησή μας, ο αξέχαστος. (Λαϊκό τραγούδι: γεια σου, Τσιτσάνη, **αθάνατε**, να ζεις μες την καρδιά μας, κι εσύ ρουφιάνε θάνατε, φύγε από κοντά μας). Συχνά, κατά τη διάρκεια της ταφής διάσημων προσώπων, οι παρευρισκόμενοι αναφωνούν: **αθάνατος! αθάνατος(!)**. **3α.** που δεν χάνει ποτέ την αξία του: «τα 100 αθάνατα έργα της παγκόσμιας λογοτεχνίας» **β.** που είναι αξεπέραστος και που, για το λόγο αυτό, διαρκεί παντοτινά: «αθάνατη αγάπη». (Λαϊκό τραγούδι: γεια σου, Περαία **αθάνατε** της εργατιάς κολόνα, Πασαλιμάνι, Κοκκινιά, Καμίνια, Δραπετσώνα). **4.** ως επιφώνημα, κάθε φορά που ανακαλύπτουμε πως κάποιος ή κάτι διατηρεί ίδιες και अपαράλλακτες όλες τις χαρακτηριστικές του ιδιότητες: «ε ρε, αθάνατο ουζάκι! || α ρε, αθάνατε Έλληνα, με το φιλότιμό σου!». (Λαϊκό τραγούδι: σφυρίζ' η φάμπρικα μόλις χαράζει, οι εργάτες τρέχουν για τη δουλειά για να δουλέψουνε όλη μέρα. Γεια σου περήφανη κι **αθάνατη** εργατιά!). **5.** (για πράγματα ή μηχανήματα) που είναι πολύ ανθεκτικός, που δύσκολα φθείρεται: «όσο κι αν τρέχω με τ' αυτοκίνητό μου μέσα στα χωράφια, δεν το φοβάμαι, γιατί είναι αθάνατο || αγόρασα απ' τη λαϊκή αυτά τα παπούτσια και βγήκαν αθάνατα».

- **αθάνατο νερό**, νερό που σύμφωνα με τη δημοτική παράδοση δίνει αθανασία σε όποιον το πει. (Τραγούδι: σώμα και ψυχή μου, ανάσα πρωινή μου, πόσο σ' αγαπώ, πίνω του έρωτα τ' **αθάνατο νερό** και ξεδιψώ).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας